

BOYUN EĞME

• SİYASET

HALKIN GERÇEK PROBLEMLERİNE ÇÖZÜM OLABİLMEK İÇİN

- Geçtiğimiz günlerde yola çıkan Dayanışma Meclisi'ni Meclis Sekreteryası üyesi Prof. Dr. Gamze Yücesan Özdemir ile konuştuk.. • Sf 6

• KÜLTÜR SANAT

GÜLCAN ALTAN'LA DEVRİM ŞARKILARI ÜZERİNE

- “Üretmek bizi ayakta tutuyor. Bizden sonra gelecek olanlara yaşadıklarımızı anlatmak zorundayız.” • Sf 8

TARİKATLARIN TÜMÜ ZARARLIDIR

• VURGUN

ANKARA'DA BAŞKENTGAZ'IN SAYAÇ SOYGUNU

- Torunlar GYO'ya ait Başkentgaz ön ödemeli sayaçları yurttaşların rızası olmadan değiştiriyor ve 593 liralık sayaç bedeli talep ediyor. Ankara'da bu ilk sayaç soygunu değil. Tüketici Hakları Derneği Başkanı Turhan Çakar'la görüştük.. • Sf 11

• KADIN

'BİZİM KADIN CİNAYETİ': BAKAN SELÇUK AĞZINDAN ÇIKANIN FARKINDA MI?

- AKP'li Bakan'ın “Bizim kadın cınayeti” ifadesi ilk başta bir dil sürçmesi gibi gelebilir. Oysa bu cümle tam da AKP'nin meseleye bakışını yansıtıyor. • Sf 10

• EMEK - SERMAYE

SALGIN İŞÇİLER ARASINDA YAYILIRKEN, YALNIZ DEĞİLSİNİZ

- Etrafınızda bu başlığı taşıyan afişlerden, stickerlardan, bildirilerden görürseniz, bilin ki yakınlarınızda bir yerlerde Patronların Ensesindeyiz Dayanışma Ağı'ndan birileri var. • Sf 12

BAĞIŞ YAP, DESTEK OL

HAYDİ UNUTMAYALIM, BİZ
GÜCÜ NEREDEN ALIRIZ?

DAYANIŞMA

Türkiye Komünist Partisi, maddi kaynaklarını üyelerinin ve dostlarının, dışından tırnağından artırdıklarıyla partiye aidat ve bağış verenlerin katkılarıyla oluşturuyor. Türkiye Komünist Partisi'ne bağışlarınızla katkı koyabilirsiniz. Hesap numaralarımız şöyle:

T. HALK BANKASI

Kadıköy/İstanbul Şubesi
Şube kodu: 0140

Hesap no: 16000060

Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR960001200914000016000060

YAPI KREDİ BANKASI

Ümraniye Çarşı Şubesi
Şube kodu: 1171

Hesap no: 87854153

Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR490006701000000087854153

AKBANK

Bahariye Şubesi
Şube kodu: 0141

Hesap no: 0128702

Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR320004600141888000128702

**BOYUN
EGME**

**BOYUN EĞME
HAFTALIK SİYASİ DERGİ**
İmtiyaz Sahibi:

Gelenek Basım Yayıncılık ve Ticaret Ltd. Şti

Sorumlu Müdür: Mesut Gülççek

Tasarım: Uğur Güç

ISSN: 2564-7385

Adres: Osmanağa Mh. Osmançık Sk. No:9/16
Kadıköy - İstanbul

Baskı: Deren Matbaacılık Ambalaj San. ve
Tic. Ltd. Şti. Beylikdüzü OSB Mah. Orkide
Cad. No: 9/Z Beylikdüzü-İstanbul

EMPERYALİZM DE DİNCİLİKTE BESLENİYOR

Geçtiğimiz haftalarda bir televizyon programında Cübbeli Ahmet, Almanya ve Rusya bağlantılı tarikatların "devlete sızmaya" çalıştığından şikayet etti. Tarikatlar sadece dinsel hizmetler vermek yerine siyasete bulaştıkları, devlete girdikleri, holdingleştikleri, yabancı ülkelerle bağlantı kurdukları zaman mı tehlikeli oluyorlar?

Dinsel örgütlenmeler emperyalizm çağında daima sermayeyle şu ya da bu ölçüde ilişkiliydiler, devletlerin karşılıklı rekabetinde kullanıldılar. Öte yandan bu örgütlenmeler emperyalist merkezlerin güdümünde sosyalizm ve aydınlanma mücadelesine

karşı bir silah oldular.

Fethullah Gülen'in komünizmle mücadele adına ABD tarafından yetiştirildiği biliniyor. Gerici Taliban örgütü, Afganistan ve Pakistan topraklarında Sovyetlere karşı beslendi, büyütüldü. Bugün sivil toplum örgütü görüntüsü altında El Kaideciler Avrupa devletleri tarafından Suriye'de destekleniyorlar. Emperyalizmin Suriye'ye müdahalesinde etkili bir araç olan IŞİD'in safılarına Türkiye'deki tarikatların adam devşirdiği ve IŞİD'in geri çekilişinde bu militanların aynı tarikatlara sığınarak sivil yaşama döndüğü bilinen bir gerçek.

● SAMANALTI / Sait Munzur

● KAPAK

Tarikatların tümü zararlıdır

Türkiye’de tarikat ve cemaatlerle ilişkili tartışma bir türlü bitmiyor. Çocuk istismarı, kadın düşmanlığı, cehalet, skandallar, devletin her kademesinde kadrolaşma... Ortaya saçılan bu kadar pislığe rağmen bu yapıların kökü kazınmıyorsa bir sebebi var.

Türkiye’de devlet çoktandır tarikat ve cemaat mensuplarının cirit attığı, parselenmiş bir yapı görüntüsü sergiliyor. AKP’li yıllar zaten var olan bir eğilimin özellikle önünün açıldığı, cemaatlerin devlette güçlenmesinin iktidarın sigortası olarak görüldüğü yıllar oldu.

Fethullahçıların 2016 itibariyle saf dışı kalmasının ardından devlette tarikat örgütlenmesi hem kamuoyunda hem de AKP içinde fazlasıyla tartışıldı. 15 Temmuz

darbe girişiminden sonra gözler Fethullahçıların izlediği yöntemlere benzer yöntemler izleyerek İçişleri, Sağlık, Adalet, Eğitim gibi kritik Bakanlıklara yerleşmiş, kamuya ait pek çok kurum ve kuruluşu atanabilmek için referans haline gelmiş, ağırlıklı olarak Nakşibendi tarikatının kolları olan cemaatlere çevrildi.

Listenin başında devlet içindeki nüfuzları bilinen Menzil, İskenderpaşa, İsmailağa, Süleymanlılar gibi cemaatler geliyordu. Bunların başına bir şey gelip gelmeyeceği soruldu. Türkiye’deki cemaat

örgütlenmesinin tamamen kontrolden çıkmış olması; her gün çeşitli cemaat liderlerinin, kendini şeyh, mehdi ilan eden tuhaf adamların insanlık düşmanı açıklamalarını basında medyada görüp, yeni bir tarikat-cemaat temelli rezillığe, skandala ve sapıklığa tanık olan halkta ortaya çıkan rahatsızlık AKP içinde de huzursuzluk yaratıyordu.

Gençlerin dincilikten uzaklaştığı, imam hatiplerin ilgi görmediği yönündeki haberler tarikat ve cemaat yapılarının “dini yanlış tanıtması” ile ilişkilendirildi. Devlet içinde gericiğin bir başka kaynağı olan Diyanet, buradan vazife çıkarıp sapkın inançları körükleyen cemaatlere savaş açtığını ilan etti. Bir yandan da devlet içinde kontrolsüzce yayılan cemaatlerden birinin yarın bir gün Fethullahçılar kadar çüretkar olup olmayacağı soruluyordu. Adnan Hoca’ya yönelik operasyon “Devamı gelecek mi” sorusunu bir kez daha

sordurdu. Hükümetten her iki yönde de açıklamalar gelmeye devam etti. AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın kendisi, ara ara Fethullah tipi yapılanmalara devlet içinde müsaade edilmeyeceğini dile getirme gereği duyuyor.

Son olarak İstanbul Sözleşmesi ile ilgili tartışmanın İsmailağa cemaatinin resmi sitesinden başlatılmış olmasına AKP kadın kollarından gelen tepkiler, parti içinde konunun sıcaklığını koruduğunu gösterdi. **Çünkü korkuyorlar. Kendi elleriyle yarattıkları yapıdan gelen pis kokular artık bastırılmıyor.** Ve devlet içinde süren cemaatler arası köşe kapma mücadelesi işleri yürütülemez hale getirmiş durumda.

Ancak gerçek şu ki AKP iktidarını bir bütün olarak tarikat-cemaat yapılanmasından bağımsız düşünmek mümkün değil ve mesele devlet içindeki kadrolaşmadan ibaret değil. AKP parti olarak meşruiyetini bu yapıların varlığından alıyor.

Ülkenin dinselleştirilmesi konusunda benzersiz toplumsal roller oynamış; kolejleri, yurtları, dernekleri, vakıfları, yaynevleri ile devletin pek çok fonksiyonunu üstlenmiş söz konusu yapılar Türkiye'deki yeni iktidarın tanımlayıcı unsurları. Ne bunlara karşı yükselen sesleri bastırmak için AKP'nin göstermelik çıkışları, ne de yeni iktidarın parçası haline gelmiş muhalefetin sahte gözyaşları bir gerçeği değiştirmemekte: Tarikat ve cemaatlerin kökü bir bütün olarak AKP düzeni ile birlikte, sosyalizmle kazanacak.

▶ 40.YILINDA 12 EYLÜL: TARİKATLARIN ÖNÜNÜ AÇAN DARBE

AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan 12 Eylül'ün 40. yılında gerçekleştirilen "Vesayetden Demokrasiye Milli İrade Sempozyumu"nda konuşmuş. Fakat konuşmasında bugün temsil ettiği dinci gericiliğin, Siyasal İslamın o günlerde nasıl palazlanmaya başladığını söylememiş; esas kimlerin önu açılmış bahsetmemiş. Görevimizdir biz söyleyelim. Mesela darbeye ortam hazırlanmasında Süleyman Demirel ve Alparslan Türkeş ile birlikte 'büyük meği' geçen Necmettin Erbakan'ın önu, konuşma yaparken elinden Kuran'ı düşürmeyen Kenan Evren ile açılmıştır. Peşleri sıra gelen Tansu Çiller'in, Mesut Yılmaz'ın Turgut Özal'ın ve "Fikirlerimiz iktidarda, biz içerdeyiz" diyen Türkeş'in önu alabildiğine açılmıştır.

Amerikancılık, işçi düşmanlığı, memleket düşmanlığı, gericilik hepsinin ortak özellikleri olmuştur. En çok da Evren için "Kendisine minnet borcumuz var!" diyen, şimdi 'küstükleri' ama aslında varlıklarını borçlu oldukları Hocaefendilerinin önu açılmıştır. Bugün onun bıraktığı yerden başkalarının önu açılmaya devam ediyor. Cumhuriyetin tasfiye edildiği her uğrakta kadrajı dolduran isimlerdir sözünü ettiklerimiz. "Ne istediler de vermedik" dedikleri, çocuklarımızı diri diri yakan, sınav hırsızlıklarıyla çocuklarımızın geleceğini çalanlardır önu açtıkları. Adlı adınca Cumhuriyetin tasfiyesine giden, gericiliği tarikatlar ve cemaatler eliyle her yere yerleştiren bu yoldur 12 Eylül'de sonuna kadar açılan...

DİNCİLİK EMEK DÜŞMANIDIR. NOKTA.

Çocuk istismarı, kadın düşmanlığı, taciz, tecavüz, yobazlık, cehalet... Tarikat ve cemaatlerin sık sık birlikte anıldığı bu başlıklara bir bakmak bile insanın midasını bulandırmaya yeter. Ancak bu kadarla bitmiyor. Bunlar kadar görünür olmasa da tüm bu pisliği içine alan dinciliğe esas karakterini kazandıran bir başlık daha var: O da emek karşıtlığı.

Bu karşıtlık başta iş cinayetleri olmak üzere, başa gelen her musibette, işçileri 'kader, fitrat' diyerek teskin etmekle sınırlı değil. Tarikatların emek düşmanlığı çok daha derin. Özel okulları, yurtları, TV kanalları, hastaneleriyle her biri hali hazırda şirketleşmiş olan tarikatların işçiye, emekçiye dost olması mümkün mü? Peki ya insanların dini duygularını sömürenlerin, insan emeğinin sömürülmesine itirazı olur mu? Bırakalım itirazı olmasını; daha düne kadar AKP'nin iktidar ortağı olan Gülen Cemaati'nin kuruluşunda, 'laik sermaye' olarak bilinen Koç Holding'in kurucusu Vehbi Koç'un imzası var. Ya Sabancılar? Güler Sabancı'nın dünyanın en etkili Müslümanları listesinde Erdoğan ve Gülen'le birlikte yer almasını mı sayalım, yoksa Ali Sabancı'nın cemaat ile irtibat için görevlendirildiği yönünde çıkan köşe yazılarını mı? Üstelik bunları biz değil, cemaatin kendi öz çocukları söylüyor. Geçmişte Gülen Cemaati'yle kol kola giren patronlar, bugün hangi bakanlıkta hangi tarikat etkiliyse ona yanaşıyor veya hâlihazırda patron olan tarikat mensupları bakan yapıyor; böylece işler daha hızlı ve pratik yürüyor. Bakanlıklardaki tarikatların sermayeye kıyağı yalnız usulsüz ihalelerle, peşkeş çekilen kamu binalarıyla, 'olumlu' ÇED kararlarıyla bitmiyor. Dincilik işyerlerinde işçilerin mücadele örgütü olan sendikalara dek sızıyor, onun da içini boşaltıyor. Nihayetinde sermaye sınıfı, kendisi için aynı anda pek çok kuş vuran tarikatlardan da bu düzendeki en büyük ortağı olan dincilikten de asla vazgeçmeye benzemiyor; tarikatlar ise emek düşmanlığından.

Tarikatların siyasal olmayanı mı var?

Muhalefet kendisini AKP'ye bir alternatif olarak sunabilmek için mutlaka sağcılık yapması gerektiğine inanmış durumda. Bunun en önemli unsurlarından biri de bir zamanlar AKP'nin taşıdığını iddia ettiği "ılımlılık" bayrağını şimdi muhalefetin devralmış olması. AKP gericiliğinin dozunu yükselttikçe, "Biz bu kadar aşırıya kaçmayacağız" diyerek kendilerini alternatif olarak sunmaya çalışıyorlar. Sanki olan bitende hiç payları yokmuş gibi! Sanki dinciliğin ılımlısı ve aşırısı diye bir ayırım gerçekte varmış gibi...

"Ben de dindarım" diyeni de var, "Biz cemaatlere karşı değiliz; siyasete girmelerine karşıyız" diyeni de. Bugünün Türkiye'sinde meselenin cemaatlerin ucundan kıyısından siyasete girmesi değil, siyasetin baştan aşağı cemaatleşmesi olduğunu görmüyor gibiler. Aslında temel sorun, cemaatin, tarihatın siyasi olmayabileceğinin düşünülmesi. Yani Kılıçdaroğlu'nun sözleriyle söyleyecek olursak "siyasallaşmamış tarikat" yanılması. Kadınların yaşamından, kimin kaç yaşında evlenebileceğine, nasıl evlenilip nasıl boşanılacağına, ticaretten faize, mirasın kime kalacağından çocukların nasıl eğitim göreceğine, hatta koronavirüs pandemisinin neden ortaya çıktığına kadar her şey hakkında diyecek bir sözü olan yapılanmalardan bahsediyoruz. Yahu bunun adı düpedüz siyaset değil de nedir? Çocuk mu kandırılıyorsunuz?

DÜZEN MUHALEFETİNİN HIÇ MI VEBALI YOK?

Cumhuriyeti tasfiye etme hedefiyle iktidara gelen AKP hükümetinin ülkeyi gericileştirme operasyonu düzen muhalefetinin onayı olmaksızın başarılı olabilir miydi? Bu sorunun cevabı kesin bir hayır! Bugün memleket eğitimde, sağlıkta, evde, sokakta, kadın meselesinde, çocuk tecavüzünde, yağmada, yolsuzlukta gericilikle boğuşu-

yorsa eğer, bunda düzen muhalefetinin de vebali var.

Cemaatlerin bizzat devlet eliyle palazlandırıldığı bir ülkede "Cemaatler olsun, yalnız siyasete girmesin" diyen Kılıçdaroğlu'nun niyeti dalga geçmek değilse eğer, bilelim ki bunun adı cemaatlere cevaz vermektir. "Çok derin felsefesi olan yüzlerce yıllık tarikatlar var" diyen İmamoğlu'nun felsefeye merak saldıgını düşünmeyeceksek eğer, bilelim ki burada açıktan tarikat övücülüğü var.

AKP gericiliğinin dozunu yükselttikçe, "Biz bu kadar aşırıya kaçmayacağız" diyerek kendilerini alternatif olarak sunmaya çalışıyorlar. Sanki olan bitende hiç payları yokmuş gibi! Sanki dinciliğin ılımlısı ve aşırısı diye bir ayırım gerçekte varmış gibi...

Düzen muhalefeti gericiliği öylesine kanıksamış durumda ki, bünyesinden çıkan muhalefet bile şaşırtmıyor. Ayasofya'da Cuma namazına koşan Muharrem İnce bu ülkenin yalnızca kültürel mirasını değil, aydınlık geleceğini de ayaklar altına almıştır.

Peki, tarikat yurtlarında üzerlerine kilit vurulan kız çocukları alevler içinde can verir, her gün sayısız çocuk taciz ve tecavüze uğrarken tekke ve zaviyelerin açılması için kanun teklifi veren HDP milletvekillerine ne demeli?

CHP'siyle, HDP'siyle düzen muhalefetinin tutumu gericiliğin önüne kırmızı halı sermek değilse nedir?

Günbegün felaketi yaşayan bir memlekette nasıl oluyor da muhalefet böyle "hatalar" yapıyor demeyin... Bunlar basit anlamda "hata" değil. Yüzü her daim TÜ-SİAD'a ve emperyalist merkezlere bakan, AKP'yi iktidara taşıyan bu kesimlerden icazet almadan parmağını kıpırdatmayan bir muhalefetin başka türlü hareket etmesi beklenebilir mi? Muhalefeti iktidarla gericilikte buluşturan şey, bu kahrolası sermaye düzeninden başka bir düzen öngörmüyor oluşu. O yüzden, açık yüreklilikle söylemek zorundayız: Bu memleketin gericilikten temizlenmesi yalnızca AKP'yle değil, düzen muhalefetiyle de esaslı bir hesaplaşmayı gerektiriyor.

OKULLAR AÇILACAK MI AÇILMAYACAK MI DERKEN CEMAATLER YİNE DEVREDE

Türkiye'de özel okulların neredeyse üçte birinin bir tarikat ya da cemaatle bağlantısı olduğu konuşuluyor. Kamuda ciddi yatırımların yapıldığı, her türlü desteğin, servis, yemek gibi hizmetlerin sağlandığı imam hatiplere ek olarak, dinci bir eğitim modelini uygulayan özel okulların sayısı son yıllarda hızla arttı. Cinsel saldırı suçuna karışan Ensar Vakfı okullarda ahlak dersi verirken, hırsız Deniz Feneri Derneği 'iyilik' projeleri yürütbildi. Buna 2016'dan sonra okula dönüştürülen dersaneleri, cemaatlerin vakıf adı altında açtıkları okulları, yurtları, evleri de ekleyin. Yani AKP'nin eğitimi dincileştirme projesi, pandemi öncesinde ülkenin tamamına yayılmıştı.

Pandemiyle beraber okulların kapanması, eğitimde dincilerin yerleştiği boşluğu daha da derinleştirdi. Örneğin yaz ayları boyunca da pandemiye rağmen kuran kursları devam etti. Gördük ki, öğrencilerin aynı aylarda, en azından açık havada ve uygun koşullarda, eksik kalan eğitimlerini telafi etmeyi düşünmeyen devlet, konu kuran kursları olunca hiçbir desteği esirgemiyor. Eğitim öğretimdeki 16 milyon çocuktan 8 milyonunun EBA programına erişimi olmadığı saptandı. Peki bu çocukların yaz aylarını değerlendirmek için, Diyanet televizyonunun yayınlarından başka sunulan ne vardı?

Şimdi birçok devlet okulunda öğrencilerin nasıl devam edeceği belirsizliğini korurken, müftülüklerden "Yüz yüze kuran kursları başlıyor" açıklamaları geliyor.

Dahası, veliler çocuklarını hem eğitimden mahrum bırakmamanın, hem salgından korumanın yolunu nasıl bulacaklarını kara kara düşünürken, bu çaresizlikten nemalanmak isteyenler de kapı kapı geziyor. Tarikatların, cemaatlerin öğrenci velilerine kendi mekanlarında çocuklarına eğitim verme teklifinde buldukları kulağımıza geliyor. Yoksul, evinde internet erişimi olmayan çocukları camilere, vakıflara toplama; "eksiklerini" buralarda "tamamlama" çağrıları yapılıyor. Pandemi fırsatçılığının bir yüzü de bu. Hiçbir şekilde denetlenmeyen bu eğitimlerle medreseleşmeye hız verilmiş oluyor.

Halkın gerçek problemlerine çözüm olabilmek için

“Düzen muhalefeti halkla ilişki kuramadığı ölçüde, halkın sesi kendine bir yol bulur. Biz o yol olduğumuzu düşünüyoruz.”

Dayanışma Meclisi geçtiğimiz günlerde, “düzen siyasetine karşı birlikte çözümler üretmek ve toplumla paylaşmak üzere” yola çıktı. Kuruluşu birçok kesimde heyecan uyandıran bu oluşumu Meclis Sekreteryası üyesi Prof. Dr. Gamze Yücesan Özdemir ile konuştuk.

Meclis ilk çıkışını belli sayıda aydın, siyasetçi, yazar, hukukçu, gazeteci, bilim insanı ile gerçekleştirdi. Elbette bu çıkışın devamı gelecek, hatta hemen ardından “Hocaların Hocası” Korkut Boratav da Meclis’e katıldığını ilan etti. Fakat sosyalist mücadele doğası gereği sınıf merkezli olmak zorunda. İlk sorumluluk tam da bununla ilgili. Meclis emekçi sınıflarla bağını nasıl kuracak?

Dayanışma Meclisi sol aydınlar ile cumhuriyetçi ve emekçi halk kesimleri arasındaki bağı esas alıyor. Herhangi bir temsili yapıyla ilgili olduğu toplumsal sınıfla üç şekilde bağ kurabilir: İktisadi, siyasi ve ideolojik. Dayanışma Meclisi’nin emekçi sınıflarla ilk aşamada kuracağı bağ ideo-

lojiktir. Emekçi sınıfların dert ve özlemlerini dile getirme iddiası ve bu iddianın gördüğü kabul meclisin başarısının kriteri olacaktır. İlerleyen zamanlarda emekçi sınıflarla iktisadi, siyasi ve ideolojik bağları güçlendirecek zamanları, mekanları ve araçları yaratmayı amaçlıyoruz.

Geçtiğimiz günlerde CHP Genel Başkanı Yardımcısı Bülent Kuşoğlu bir açıklama yaparak Fransa Cumhurbaşkanı Macron’un Doğu Akdeniz ile ilgili açıklamalarına bir tepki gösterdi. Fakat bu tepki, Macron’a karşı çıkma amacına mı daha çok yaradı, iktidarın Doğu Akdeniz politikasını desteklemeye mi, tartışılır. Hatta Kuşoğlu açıklamasında somut olarak “Türk halkıyla Erdoğan iktidarını biz ayırmıyoruz” dedi. Dış politikada

“milli menfaatler” öne sürülerek iktidara sahip çıkılması ile ilk kez karşılaşmıyoruz. Bu tutumun halk adına bedeli ne oluyor? Dayanışma Meclisi bu ayrımı, yani “Halk ve Erdoğan iktidarı” çelişmesini topluma nasıl anlatacak?

Dayanışma Meclisi’nin kuruluşu halkın menfaatini dilemek ve güçlendirmek üzerinedir. Halk sınıfları, eğitimden mesleğe, gündelik hayattan toplumsal yaşama kadar her alanda yoksulluğun ve gericiğin kuşatması ve tehdidi altındalar. Bugün memleket

genelinde gelir ve gelecek eşitsizliğinden muzdarip, gericiğe karşı duran, Anadolu aydınlanmacılığının kazanımlarının yitirilmesine tepki duyan, çocukların eğitimi, gençlerin yarınları ve kadınların hakları konularında kaygıları her geçen gün artan ve ahlaki öfkesi gittikçe biriken geniş bir kitle var. Dayanışma Meclisi, bu halkı ve bu halktaki varlığı ve bu varlıktaki imkanı görüyor. Dolayısıyla, halkın gerçek problemlerine çözüm ya da dayanışma odağı olabilmek için, muhakkak anti-emperyalist, mutlaka anti-kapitalist, her daim cumhuriyetçi ve laik bir siyaseti sahipleniyor.

“Dayanışma Meclisi, halkın gerçek problemlerine çözüm ya da dayanışma odağı olabilmek için, muhakkak anti-emperyalist, mutlaka anti-kapitalist, her daim cumhuriyetçi ve laik bir siyaseti sahipleniyor.”

PROF. DR. GAMZE YÜCESAN ÖZDEMİR KİMDİR?

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesinde öğretim üyesi olan Gamze Yücesan Özdemir, ODTÜ, Reading ve Sussex Üniversitelerinde öğrenim görmüştür. Emek-teknoloji ilişkisi üzerine araştırmalar yapan Özdemir'in çalışmaları arasında çağrı merkezi çalışanlarıyla ilgili "İnatçı Köstebek" (2014), "Çağrı Merkezinde Çalışmak" (2019) isimli iki kitabı ve sanayide çalışan mühendis üzerine "Fırtınadaki Arı: Mühendisin Hayatı" (2020) başlıklı bir kitabı bulunmaktadır. DİSK Genel-İş'in Emek Araştırma Dergisi'nin editörü olan Özdemir, sol Meclis (2001-2006) ve Sosyalistlerin Meclisi (2011-2014) üyesi olarak sosyalist aydınların kolektif çalışmalarına katılmıştır. sol haber portalının köşe yazarları arasındadır.

Peki ya "halk ve düzen muhalefeti" çelişkisi? Zira Dayanışma Meclisi, esasen buraya dönük olarak yaptığı eleştiriler üzerine yola çıkıyor. Meclis içi muhalefetin gerçek bir seçenek üretmekten uzak olduğunu söylüyorsunuz...

Düzen muhalefesinde yer alan farklı yapıların ortak özelliği halkın nesnel ihtiyaçlarını değil, kendilerine güç veren çevrelerin ihtiyaçlarını öne çıkarmaktır. Bu koşullar altında halk dediğimiz, çalışan yurttaşlar topluluğunun güncel nesnel ihtiyaçlarının demokratik yollarla ifade edilmesi açık

"Türkiye'nin ve toplumun karşı karşıya kaldığı sorunlar çok çeşitlidir. Dayanışma Meclisi farklı sorun alanları üzerine düşünen, öneriler geliştiren çok değerli bir üye bileşimine sahip."

bir gerekliliktir. Dayanışma Meclisi, bu talepleri ifade edecektir. Düzen muhalefeti halkla ilişki kuramadığı ölçüde, halkın sesi kendine bir yol bulur. Biz o yol olduğumuzu düşünüyoruz.

Meclisin kuruluşu bir yandan da oldukça zor, hatta olağanüstü bir döneme denk geliyor. Koronavirüs pan-

demisi tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de toplumsal yaşamı derinden etkiledi. Öte yandan, biliriz ki solcuların, devrimcilerin zorluklarla baş etme iradesi güçlüdür. Dayanışma Meclisi ne gibi yollarla bu zorlukları aşacak?

Zor koşullar ve temsil edilemeyen talepler hem Dayanışma Meclisi'nin varlığını meşrulaştıracak hem de sesinin duyulmasını mümkün kılacaktır. Her şeyin çok kolay olduğu bir döneme göre zor koşullar Dayanışma Meclisi'ni daha da değerli kılıyor.

Dayanışma Meclisi sanırım hızlıca bazı sorun başlıkları için çalışmak üzere kolları sıvamıştır. Önümüzdeki günler

için en öncelikli gördüğü somut başlıklar neler? Şu günlerde yürüttüğünüz çalışmalardan bahsedebilir misiniz?

Dayanışma Meclisi, ilk rapor ve görüşünü "Pandemi Koşullarında Eğitimde Eşitsizlik" üzerine hazırladı. Toplumun gündemini takip edeceğiz, bu konularda ortak tavır alışlarımızı ve önerilerimizi karar metinleri, basın bildirimleri ve raporlarla kamuoyu ile paylaşacağız. Türkiye'nin ve toplumun karşı karşıya kaldığı sorunlar çok çeşitlidir. Dayanışma Meclisi farklı sorun alanları üzerine düşünen, öneriler geliştiren çok değerli bir üye bileşimine sahip. Dolayısıyla, emekçi sınıfların karşı karşıya kaldığı tüm sorun alanlarında seçeneksiz olmadığımızı ve halkçı-kamucu çözümün mümkün olduğunu yüksek sesle ifade etmeyi amaçlıyoruz.

• SÖYLEŞİ

Gülcan Altan'la Devrim Şarkıları üzerine

“Sahne demek yüzlerce çalışanın ekmeği demek; bu süreçte örgütlü olmayan sahne emekçileri en büyük darbeyi aldı. Bu kirli düzen yaşamımızı bu hale getirdi, değiştirmek boynumuzun borcu!”

Biz sizi uzun yıllardır tanıyor, keyifle dinliyoruz. Sizi tanımayan ya da yakından tanımak isteyecek dostlarımız için biraz kendinizden, müzik yaşamınızdan söz edebilir misiniz?

Bendeniz önce insan, kadın ve müzisyenim. Hayat araştırmacısı diyorum kendime, müzikle ilgili bir yeteneğim olduğu için kendimi böyle ifade etmeyi seçtim. Dünyayı, insanları, halkları umursuyorum. Bu yüzden şarkılarım halklar üzerine. Öz geçmişim ne kadar önemli bilmiyorum ama ben var olmaya çalışan bir faniyim.

TKP'nin 100. Yaşına, ülkemizin dev-

rim arayışına bir armağan diyebiliriz bu albüm için. Çok dilli, zaten bildiğimiz sevdiğimiz şarkıların yanı sıra yakın zamanda dinlediğimiz yeni bir şarkı da var. Albümün yaratım sürecinden söz eder misiniz? Ve buradan hareketle, Devrim Şarkıları sizin sanat yaşamınızda nerede duruyor?

'Devrim Şarkıları' albümü benim yaşantımda en özel yerde duruyor, onurdur benim için. Dinleyicimiz ne diyecek bilmiyorum, zaman gösterecek. Ben TKP'nin duruşunu her zaman önemsedim, partili tüm dostlarım kıymetli. Sevgili Kemal Okuyan ile 'sosyalist müzik' hakkında konuşurken, geleceğini tartışırken böyle bir

repertuar çıktı ortaya. Ve hayata geçti.

Emperyalist sistemin en kapsamlı kriziyle karşı karşıyayız; bu yoğun kriz iktisadi, siyasi, ideolojik, kültürel, ahlaki yönleriyle her alanda kendini hissettiriyor. Öte taraftan 'Yüz yaşında devrimci parti, devrim için parti' şiarıyla 13.kongresini toplayan TKP tüm hazırlığını devrime yapıyor ve bu hazırlık sanatsız eksik kalırdı elbette. Sizin bu sürece katkılarınıza tarihe tanıklık diyebiliriz. 'Boyun Egme' şarkısı Haziran Direnişi günlerine tanıklık ederken ortaya çıkmıştı, 'Omuz Ver' şarkısını ilk kez 1 Mayıs 2020'de dinledik. Çölleşen bu kültür sanat ortamında sanatçı dostlarınıza ve bizlere bu mücadelenizle ilgili neler söylemek istersiniz?

Evet dünyanın en zor dönemi belki de bu... Bu zamana denk geldik... Pandemi

► GÜLCAN ALTAN KİMDİR?

Gülcan Altan, ilkokul çağında amatör olarak müziğe başladı. Üniversitenin ilk yıllarında profesyonel olarak şarkı söylemeye başlayan Altan, kendi grubuyla yaptığı çalışmalar dışında birçok orkestrada solist olarak çalıştı ve çeşitli müzisyenlere sesiyle eşlik etti. 2001 yılında dereceyle girdiği İTÜ Türk Müziği Devlet Konservatuvarı'nı 2005 yılında birincilikle bitirdi ve ardından Yeditepe Üniversitesi'nde yüksek lisans programını tamamladı. "Gülümser", "Anlat", "Günef" ve "Bir Ömür Bize Yeter" adlı dört kişisel albüm yayınlayan Gülcan Altan, kendi şarkılarının yanında pek çok dilde şarkılar söylemekte ve dünya müzikleri üzerine çeşitli çalışmalar yapmaktadır. Gülcan Altan, "Abhazy Devlet Sanatçısı" unvanını taşımaktadır.

bize sığınacak bir yer bırakmadı, sarsıyor, kaosun tam ortasındayız. Üstüne üstlük cehalet ve kötülük her yerde kol geziyor. Böyle zamanlarda en çok darbe alanlardan oluyor sanat ve sanatçılar. Ayakta kalabilmek zor olsa da güçlüyüz, üretmek bizi ayakta tutuyor. Bizden sonra gelecek olanlara yaşadıklarımızı anlatmak zorundayız. Ben kendi adıma böyle ayakta kalıyorum ve tabi bana sahip çıkan dostlarım sayesinde. Albümün kayıt süreci pandemiye denk geldi ve müzisyen dostlarım azami bir çabayla albüme emek verdi. 'Boyun Eğme' şarkısının ardından 'Omuz Ver' şarkısını yazdım ve bu albüme ekledik. Partiye olan sevgim yazdığım şarkılara vesile oldu. Hepimize umut olmasını dilerim. TKP kendi halkına sahip çıkarken tüm dünya halklarının direnişine de sahip çıkıyor. Bu albüm bunun simgesidir.

Devrim Şarkıları, aynı zamanda enternasyonal bir albüm. Şarkılar halkların kardeşliğini simgeler gibi el ele vermiş adeta. Mutlaka yurtdışında yaygınlaştırma planlarınız vardır...

Uluslararası bir çalışma oldu ve sanıyorum bu anlamda Türkiye'de yapılan ilk albüm. Dünya düzluğede çıktığında şarkılarımızı tüm halklara söyleyeceğiz mutlaka, şimdilik dijital ortamda bizi dinleyecekler.

Yönetilemeyen bir salgın sürecinin faturası emekçilere kesiliyor, salgın kontrolden çıktıkça insanlar tedbirsizlikle suçlanıyor. Kültür-sanat emekçileri de bu süreçten payını faz-

lasıyla alıyor. Yaşadığımız sorunlardan söz eder misiniz?

Ülkemizde gökyüzünden bulut geçse kültür-sanat etkinlikleri iptal ediliyor. Ben serbest çalışan bir müzisyenim, hiçbir yere bağlı değilim; dolayısıyla bir sosyal güvencem yok. Direnişim ve mücadelem bu yüzden. Hiç bir sömürücü sisteme ve baskıya boyun eğmem. Meslek birliklerine üyeyim ama ne yazık ki hepsi sınıfta kaldı. Devlet asla bize sahip çıkmadı. Biz sahne işçileri bir dişlinin zincirleriyiz. Sahne demek yüzlerce çalışanın ekmeği demek, bu süreçte örgütlü olmayan sahne emekçileri en büyük darbeyi aldı. Bu kirli düzen yaşamımızı bu hale getirdi, değiştirmek boynumuzun borcu!

Emeğin mücadelesi TKP'nin geçmişinde ve geleceğinde! Komünizmi öcü gibi gösteren bu düzen yok olacak, TKP'nin soylu mücadelesi gün yüzüne çıkacak. Emekçiye sahip çıkan Partinin 100. yılı kutlu olsun, hep var olsun.

Bu albüm tüm TKP dostlarına çok güzel bir armağan, bir kez daha teşekkür ederiz. En güzel yanıtı vermiş oldunuz ama partimizin 100. yılına dair son olarak neler söylemek istersiniz?

Siz bana kıymet verdiniz teşekkür ederim. Partinin çok uzun zamandır takipçisi ve dostuyum, 15 yılı geçmiştir. Duruşu, direnişi ve inadıyla var olsun. Bu onurlu geçmişi ve 100 yıllık macerasını öğrenmek isteyenler İrfan Ertel'in sergisini gezmeli. Bir bütünün, kolektif emeğin parçacıkları olduğunu gördüm ve anladım.

Emeğin mücadelesi TKP'nin geçmişinde ve geleceğinde! Komünizmi öcü gibi gösteren bu düzen yok olacak, TKP'nin soylu mücadelesi gün yüzüne çıkacak. Emekçiye sahip çıkan Partinin 100. yılı kutlu olsun, hep var olsun. Tüm dostlara selam olsun.

VE İŞTE FİDEL GELDİ

Albümde yer alan tüm şarkıların, ait olduğu ülkenin devrimcilerine dair bir hikayesi var. Orijinali Kübalı besteci Carlos Puebla'ya ait olan ve Küba devriminin zaferini anlatan 'Y en eso llegó Fidel' (Ve işte Fidel geldi) şarkısı da bunlardan biri. Şarkı Kübalı devrimcilerin, Fidel'in, Che'nin, Camilo'nun yani "Sakallıların", sömürücülere karşı zaferini anlatıyor.

Devam edebileceklerini sanıyorlardı
Hep yüzde yüz kazançlı çıkmaya
Apartmandan evleriyle
İnsanları sefalete mahkum ederek.
Zalimce devam etmek istiyorlardı
Halka karşı komplolar kurmaya
Ve halkı sömürmeye.

Ve işte Fidel geldi.
Eğlence sona erdi.
Komutan geldi.
Ve buna bir son verdi.

Devam edebileceklerini sanıyorlardı
Toprağı doyumsuzca yutmaya
Bilmiyorlardı ki dağlarda
Gelecek aydınlanıyordu.
Zalimce devam etmek istiyorlardı
Suç işleme alışkanlığına
Küba'yı batakhaneye çevirmeye.

Ve işte Fidel geldi.
Eğlence sona erdi.
Komutan geldi.
Ve buna bir son verdi.

Devam edebileceklerini sanıyorlardı
Diyorlardı ki, hırsızlar
Kanun kaçakları, haydutlar
Ülkeyi harap ettiler.
Zalimce devam etmek istiyorlardı
Alçaklığı kalkan edinerek
"Sakallılar"ı karalamaya.

Ve işte Fidel geldi.
Eğlence sona erdi.
Komutan geldi.
Ve buna bir son verdi.

Devam edebileceklerini sanıyorlardı
Demokrasi oyunlarına
Ve insanlar sefalet içinde ölüp tükenecekti.
Zalimce devam etmek istiyorlardı
Ne şekilde olduğunu umursamadan
Hırsızlığı kural haline getirmeye.

Ve işte Fidel geldi.
Eğlence sona erdi.
Komutan geldi.
Ve buna bir son verdi.

— **KADIN** 'BİZİM KADIN CİNAYETİ':

Bakan Selçuk ağzından çıkanın farkında mı?

AKP'li Bakan'ın "Bizim kadın cinayeti" ifadesi ilk başta bir dil sürçmesi gibi gelebilir. Oysa bu cümle tam da AKP'nin meseleye bakışını yansıtıyor. Bazı kadın cinayetleri, kadın cinayetinden sayılmıyor!

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, geçtiğimiz hafta sonu CNN Türk'te yayınlanan bir programda kadın cinayetlerine dair şunları söyledi: "Her kadın cinayeti bizim kadına yönelik şiddetteki kadın cinayeti değildir. Her intihar kadın cinayeti değildir. Her şüpheli ölüm de kadın cinayeti değildir." İlk etapta 'bizim kadın cinayeti' ifadesine, "Ne var canım, dil sürçmesi işte!" diyebilirsiniz. Ama konuşmanın devamını okuduğunuzda, bunun dil sürçmesinden malumun ilamı olduğunu, her AKP'li gibi Bakan Selçuk'un zihninde de kadın cinayetlerinin yalnız ülke prestiji ile eşleştiğini anlıyorsunuz. O kadar önemli ki bu ülke prestiji, yeri geliyor eşi değil de sevgilisi tarafından öldürülen kadınları kategori dışı bırakıyor; yeri geliyor insana 'bizim kadın cinayetleri' dedirtiyor. Nasıl

mı hesaplanıyor 'bizim kadın cinayetleri'? Öyle STK'lar, 'kadın dernekleri' falan değil; İçişleri Bakanlığı'nın verileri esas alınıyor bir kere. İçişleri Bakanlığı'nın verilerinden çıkan sonuç ise her AKP'linin gönlünde yatan şey: Türkiye kadın cinayetlerinde dünyadan daha kötü durumda değil. Bu sonuç şöyle çıkıyor: 'Bizim cinayetler'e öncelikle hane içinde işlenen cinayetler giriyor örneğin. Yani kadının eşi ya da akrabası tarafından işlenmişse bu 'bizim kadın cinayeti', ve haliyle istatistik-

lerde yer buluyor. **Peki cinayet örneğinin kadının sevgilisi tarafından işlenmişse 'kimin kadın cinayeti'? Ya da Şule Çet'i hatırlayın, cinayet kadının patronu tarafından işlenmişse?** Anlaşılan o ki bunlar 'Bizim kadın cinayeti' sayılmadığından, iktidar da üzerine alınmayacak, Bakanlık istatistiklerinde bile yer bulamayacak. Pes!

Diğer yandan Bakanın şüpheli ölümler ve intiharların kadın cinayeti sayılmadığını vurgulaması, aklımıza yine kötü şeyler getiriyor. Uzun zamandır kategorilerle, istatistiklerle oynamayı alışkanlık haline getirmiş AKP, kendisine kadına şiddette iyi karne çıkarmak için şüpheli ölümlerin kıstaslarını gevşetse buna hangimiz şaşırır? Ve Bakan Selçuk'un bu gereksiz vurgusu, bir yönüyle kadın cinayeti davalarında hakimlere "Şüpheyi olabildiğince samkandan yana kullanırım" iması da taşımıyor mu? Varsın ülkemizde her gün en az bir kadın öldürülüyor olsun, varsın kadın cinayetleri 'şüpheden yararlandırılan sanıklarla' faillerin yanına kar kalsın, ne önemi var! Maksat, 'bizim cinayetlerin' sayısı azalsın.

▶ EMEKÇİ KADINLAR PANDEMİDEN NASIL ETKİLENDİ?

- Kadına yönelik şiddet dünya genelinde arttı. Ülkemizde, Temmuz ayı verilerine göre bu artış %27.8 oldu.

- **Kadın işsizliği katlanarak büyüdü.** Geçtiğimiz hafta açıklanan TÜİK verileri üzerinden DİSK-AR'ın yaptığı hesaplamalara göre Haziran ayında kadın işgücü yüzde 9.9, kadın istihdamı yüzde 8.7 oranında azaldı.

- Okulların kapanmasıyla **çocuk bakımı tek başına kadınların üzerine yüklendi.** Eğer her iki ebeveyn de çalışıyorsa ve çocuğa

bakmak için birinin işten ayrılması gerekiyorsa, işten ayrılan genelde kadınlar oldu.

- Diğer yandan okulların açılması da, kadınları çocuklarının sağlığı yönünden endişelendiriyor. Anneler, **çocuklarının sağlığı** ve eğitim hakkı arasında bir ikileme sürüklenmiş durumda.

- Çocuk bakımında bir diğer seçenek ise, kardeşlerin bakımı ve ev işlerini ailedeki kız çocuğuna yüklemek oldu.

Böylece ailedeki genç kadınların önceliği

şimdiden okuldan eve kaydı. Uzun vadede bunun **kız çocuklarının okullaşma oranını** da olumsuz etkileyeceği öngörülüyor.

- Kısa çalışma ödeneği, ücretsiz izin ve işten çıkarmalar nedeniyle emekçi ailelerin geliri inanılmaz derecede düştü.

Buna meyveyi bile lüks haline getirecek kadar artan hayat pahalılığı ve pandemi boyunca kaçınılmaz olan hijyen ürünleri giderleri eklenince, **'mutfağı idare etmekle yükümlü'** kadınların omuzlarındaki stres giderek arttı.

Başkentgaz'ın sayaç soygunu

Ankara'da aynı oyun 20 sene sonra tekrar sahne alıyor. Melih Gökçek döneminde Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Ankara Elektrik, Havagazı ve Otobüs İşletmesi Genel Müdürlüğü (EGO) tarafından zorla değiştirilen sayaçlar şimdi de Başkentgaz tarafından değiştiriliyor.

Ankara'da doğalgaz dağıtım yapan Başkentgaz şirketi ön ödemeli sayaçları yurttaşların rızası olmadan değiştiriyor ve 593 liralık sayaç bedeli talep ediyor. Başkentgaz'ın 20 yılı geçen sayaçları sorgusuz sualsiz gaz alımına kapatmasıyla yurttaşlardan sayaç bedeli zorla tahsil ediliyor. Salgın nedeniyle maaşı kesilen, işsiz kalan, evde kaldığı için fatura yükü gittikçe ağırlaşan yurttaşlar bir de sayaç parası ödemek zorunda kalıyor.

BAŞKENTGAZ KİMİN?

Ankara'da doğalgaz hizmetleri 2007 yılına kadar Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı EGO eliyle yürütülüyordu. AKP'nin enerji üretimi ve dağıtımının tamamen özelleştirilmesi ve piyasalaştırılması politikası neticesinde 2007 yılında doğalgaz hizmetleri özelleştirilmek üzere Başkentgaz'a devredildi. Başkentgaz 2013 yılında yok pahasına Aziz Torun'a ait Torunlar GYO'ya satıldı.

Torunlar GYO ve patronlarını İstanbul'da Ali Sami Yen Stadı arazisine yaptıkları inşaatla 10 işçinin öldüğü iş cinayetlerinden, vergiden kaçmak için 8 milyon TL'yi Kızılay üzerinden Ensar Vakfı'na aktarmalarından ve arazilerini satmayan yurttaşları Cumhurbaşkanına şikâyet etmekle tehdit etmelerinden tanıyoruz.

MELİH GÖKÇEK'TEN BAŞKENTGAZ'A: DEĞİŞEN BİR ŞEY YOK

Melih Gökçek döneminde faturalı sayaçlardan ön ödemeli kartlı sayaçlara zorunlu geçiş yapılmış ve EGO, yurttaşlardan 300 dolar tahsil etmişti. Tahsil edilen 300 dolarlık bedel "güvence bedeli" olarak alınmadığından özelleştirme sonrasında vatandaşlara iade edilmedi.

Şimdi ise Başkentgaz ön ödemeli kartlı sayaçlardan faturalı sayaçlara zorla geçiş yapıyor ve yurttaşlardan 593 lira talep ediyor.

Ortalama ömrü 20 yıl kabul edilen sayaçlar ömrünü doldurduğunda doğalgaz dağıtım şirketlerinin ücretsiz şekilde sayaç değiştirilmesi gerekiyor. Ön ödemeli kartlı sayaçlar için yurttaşlardan daha önce güvence bedeli kesildiği için tekrar alınmaması gerekiyor. Ancak yurttaşların daha önce ödediği 300 dolar geri verilmediği gibi bir de üstüne 593 lira daha isteniyor!

AKP PATRONLARI KOLLUYOR

Üstelik sayaç soygunu ilk örnek değil; Başkentgaz daha önce "usulsüz kullanım" iddiasıyla Ankaralıları ödettiği cezalarla, yoksul ailelerin sayaçlarını söküp soğuğa mahkûm etmesiyle, işlem yapmasa dahi aldığı açma kapama bedelleri ve daha birçok hukuksuz uygulamayla biliniyor.

Başkentgaz'ın sayaç zorbalığına karşı yurttaşların itirazı sürerken patronların dayatmaları neticesinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu aldığı kararlarla şirketlerin sayaçları değiştirmesinin önünü açıyor. Mevzuat, patronların istediği gibi yurttaşların aleyhine olacak şekilde değiştiriliyor.

KOMÜNİSTLER NE İSTİYOR?

Türkiye Komünist Partisi, tek bir yurttaşın bile elektriksiz, susuz, doğalgazsız kalmaması için bütün kaynakların patronlara değil halka sunulmasını istiyor. TKP, ısınma, su ve elektrik kullanmanın temel insan hakkı olarak tanımlanması ve ücretsiz bir kamu hizmeti olması için tüm enerji üretim ve dağıtım şirketlerinin bedelsiz olarak kamulaştırılmasını savunuyor.

TURHAN ÇAKAR: 'YAPILAN İŞLEMLER AÇIKÇA HUKUKSUZDUR'

Başkentgaz'ın usulsüz uygulamalarını ve son dönemdeki sayaç soygununu **Dayanışma Meclisi üyesi ve Tüketici Hakları Derneği Genel Başkanı Turhan Çakar**'a sorduk.

Dernek olarak bu konuda birçok girişimde bulunduğumuzu, davalar açtığımızı, kampanyalar düzenlediklerini aktaran Çakar, "Yapılan işlemler açıkça hukuksuzdur. **Doğalgaz Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği**'ne açıkça aykırı. Abonelerin isteği, onayı dışında sayaç değişimi yapılamaz. Yine **Ölçü ve Ayarlar Yönetmeliği** var. Bu yönetmeliği göre su, doğalgaz ve elektrik sayaçları 10 yılda bir sorumluları tarafından kontrol edilmeli, bakımları yapılmalı, bir sorun varsa aynıysıyla değiştirilmeli. Ankara'daki uygulama bu **iki yönetmeliği de aykırı** olarak hayata geçiriliyor" diye konuştu.

'YURTTAŞLARIN GAZI KESİLİYOR'

Bu konuda EPDK'nın şirketlerin yanında bir tutum aldığını belirten Çakar, "Cumhurbaşkanlığı'na Enerji Bakanlığı'na bu hukuksuzlukları yazdık ama hiçbir yanıt alamadık. Açıkça yasalara aykırı işlemler yapılıyor, yurttaşlardan para tahsil ediliyor. Bir abone aradı, 13 sene önce abone olduğunu, kendisine kartlı sayaç verildiğini, şimdi 20 sayacının yılı doldurduğu gerekçesiyle değiştirilmek istendiğini ve gazının kesildiğini aktardı. Yurttaşların gazı da kesiliyor, zorunlu olarak bu paranın tahsilatı yapılıyor. Bu hukuksuzluktur. Vatandaşlar bu zorunlu değişim yapılırken sözleşmeye şerh düşmeli, kendi isteği dışında zorlanarak bu işlemin yapıldığını not olarak işlemeli. Sonrasında ilgili yerleşimdeki tüketici hakem heyetine gitmeli ve bu hukuksuz işleme karşı başvuruda bulunmalı" ifadesini kullandı.

SALGIN FIRSATÇILIĞI VARSA, DAYANIŞMA DA VAR...

İŞÇİ ARKADAŞ, YALNIZ DEĞİLSİN!

Yaz aylarının geçmesiyle beraber koronavirüs vaka sayıları da artmaya başladı. Salgının en başında bir yandan topluma "evde kal" çağrıları yapılıırken diğer yandan emekçiler iş yerlerinde salgına karşı önlem alınmadan çalışmak zorunda bırakıldı. Bugün birçok işyerinde vaka sayılarının arttığı, hastalanan işçilerin evlerine gönderildiği ama gerekli hiçbir önlem alınmadan çalışmaya devam edildiği haberleri geliyor.

Bütün sektörlerden işçiler sadece salgınla değil, patron fırsatçılığından kaynaklanan hak gasplarıyla uğraşılıyor. Az işçiyle çok iş yapma zorunluluğunu, uzun mesai saatlerini, kötü çalışma koşullarını işçilere dayatan patronlar, salgını bahane ederek sömürüyü artırdılar.

Patron fırsatçılığın karşı işçilerin sesi olmayı hedefleyen Patronla-

rın Ensesindeyiz Ağı, bu süreçte hak gasplarına uğrayan emekçilerin işyerlerinde komiteler kurmasını, dayanışma ağlarında yer almasını ve örgütlenmesini sağladı.

Market ve kargo gibi

Hastanelerde çalışan emekçiler salgının en başından bu yana en riskli çalışan grupta yer aldılar. Salgın hastanede yayılırken hastane emekçileri ölümle burun buruna çalışmak zorunda bırakıldılar.

Şantiyelerde, fabrikalarda, tekstil atölyelerinde ve daha birçok işyerinde salgın, çalışmak zorunda kalan emekçiler arasında yayılıyor. Emekçilerin derdine düşmüşken, patronlar kârlarının derdinde, emekçilerin haklarını gasp ediyor.

Buna dur demeliyiz!

Bu gidişata dur demenin yolu örgütlenmekten, birlikte hareket etmekten, dayanışma ve mücadeleyi büyütmeğe geçiyor.

Patronların Ensesindeyiz Ağı, kargo, market, inşaat, eğitim, sağlık, metal ve tüm sektörlerden emekçileri dayanışma ağlarında, işyeri komitelerinde yer almaya, birlikte hareket etmeye çağırıyor.

bu süreçte yoğunluğu fazlaşan yerlerde patronlar kârlarına kâr kattı ama konu işçinin hakkını vermeye, koşulları iyileştirmeye geldiğinde salgın ellerindeki en büyük koz oldu.

Gökyüzünün işçileri örgütlenmeye çağırıyor

Yerden metrelerce yukarıda çalışan kulevinç emekçileri sorunlarını ve mücadelelerini anlatıyor. Kulevinççiler Dayanışma Ağı "örgütlenin, gücümüze güç katın" diyor.

İstanbul, Ankara, Cezayir, Almanya... Türkiye'nin dört bir yanında ve inşaat sektörünün yurtdışına uzandığı her yerde kulevinç operatörleri ve bakım/montaj emekçileri çalışıyor. Büyük risk alarak ve son derece düşük maaşlarla. Aşağıda okuyacağınız mesajlar, kulevinççilerin artık bu koşulları kabullenmediklerinin ve örgütlenip haklarını aramaya başladıklarının kanıtı. Gökyüzünün işçilerinden umut ve mücadele dolu bir selam... Çünkü artık Patronların Ensesindeyiz Kulevinççiler Dayanışma Ağı var.

R.O - Ankara

20 yıla yakındır kulevinç operatörü olarak çalışıyorum. Bu meslekte çalışma süreleri uzun oluyor. İşin ağırlığından dolayı işinin ehli, bu işe yıllarını vermiş birçok meslektaşım bu mesleği bırakıp farklı işlere yöneldiler. Kulevinç operatörlerine yüksekte çalışmadan kaynaklı mutlaka erken emeklilik hakkı ve mesleki risk tazminatı hakkı verilmeli. Kulevinççiler Dayanışma Ağı olarak şantiyelerin bel kemiği olan kulevinç operatörlerinin patronlar tarafından haklarının gasp edilmesine dur demeliyiz.

S.A - Almanya

Almanya'nın Hamburg şehrinde çalışıyorum. Bugün tüm sektörlerde olduğu gibi kulevinçte çalışanlar için de işsizlik çok önemli bir sorun. İşsizliğin artmasıyla beraber meslekte çalışan operatörlerin niteliği düştü, deneyim patronlar tarafından ikinci plana itildi. Patronlar işin güvenliğinden çok parasına baktığı için birçok deneyimli operatör arkadaşımız düşük ücretlere çalışıyor veya işsiz bekliyor.

H.K - Cezayir

Ben 25 yıldır bu mesleği yapıyorum. Şu an Cezayir'de çalışıyorum. Çalıştığım şantiyede iş yoğunluğu ve iş baskısı çok fazla. Operatör maaşı yetersiz. Riskli iş kolunda olan bu meslekte bu kadar düşük maaşlar kabul edilemez. O kadar riske rağmen sosyal haklar sıfır.

Ö.K - İstanbul

Ülkemizde özellikle son yıllarda kullanımı yaygın hale gelen kulevinçler deyim yerindeyse bir şantiyenin kalbidir. Biz kulevinç operatörleri ve montaj işçileri olarak şantiyelerde ağır ve çok tehlikeli koşullarda, yüksekte çalışıyor ve büyük risk alıyoruz. Kulevinç kazaları yüzde 90 oranında ölümlü sonuçlanıyor. Bizler mesleğini seven ve emeğine sahip çıkmak isteyen operatör ve montaj işçileri olarak çalışma koşullarımızı ve ücret politikasını değiştirmek istiyoruz. Bu nedenle ülkenin birçok yerinden kulevinç operatörleri ve montaj/bakım emekçileri ile yan yana gelerek sorunlarımızı tartıştık ve talepler listesi oluşturduk. Patronların Ensesindeyiz Kulevinççiler Dayanışma Ağı'nı kurduk. İşçi arkadaşım, meslektaşım... Senin de bu sıkıntılardan dertli olduğunu biliyor ve seni gücümüze güç katmaya, Kulevinççiler Ağı'nda örgütlenmeye çağırıyoruz.

B.K - İstanbul

Kulevinçte iş yetiştirme baskısından dolayı operatörlere riskli işler yaptırılıyor. Kulevinçte rüzgârda çalışmak, kulevincin kapasitesi üzerinde yük kaldırması çok tehlikeli. Makinede fazla yük kaldırmak için switchlerin açılması, uzaktan veya yanlardan yük çekmek, sürükletmek, halat kopması ve hatta vincin devrilmesine sebep olabiliyor. Biz kulevinççiler örgütlü olursak riskli çalışma koşullarında ve iş baskısıyla kimse bizi çalıştıramaz.

İ. - İstanbul

Gökyüzünün işçileri işe başlarken 8 saat üzerinden anlaşılıyor. Belirli bir süre sonra operatör fazla mesai yapıyor. Hafta sonu tatili yok, ailene dahi vakit ayıramıyorsun. 20 yıla yakındır kulevinç operatörü olarak çalışıyorum. Hava koşulları kötü olur çalış, rüzgâr olur çalış ve çalışmazsan ya tehdit ediliyorsun ya da işinden oluyorsun. Gün boyu yerden metrelerce yukarıda yaşıyoruz. Yeri geldiğinde öğle yemeğine dahi inemiyoruz. Biz bu çalışma koşullarına karşı herkesi dayanışmaya çağırıyoruz.

S.K - Çanakkale

Şantiyeler tehlikeli iş kolunda olan yerler. Bu sektörde ve özel olarak kulevinçte çalışanlar riskli çalışma koşullarıyla karşı karşıya. Bazen hava muhalefatinin olduğu zamanlarda kulevinç çalışmaya devam ediyor. İş durdurmak istemiyorlar. İş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının baskı altında olması iş güvenliğinin sağlanmasına engel oluyor.

TKP'nin yüzüncü yaşı için yaptığı "500 noktada buluşalım" çağrısının yankı bulunduğu yerlerden biri de şantiyeler oldu.

● EMEK-SERMAYE SALGIN SINIFSAK, EMEKÇİLERİ VURUYOR...

Salgından korunmak için ÖRGÜTLENME VE DAYANIŞMA

Ülkede salgında yeni bir saf-haya girilirken virüs işyerlerinde ve fabrikalarda hızla yayılmaya devam ediyor. Hükümet ve sermaye, salgının ilk aylarına göre bu kez daha deneyimli. Üretimin sürekliliğinin sağlanması noktasında açık bir mutabakat var. Tüm idari kararlar buna uygun olarak alınıyor ve işçilerin sağlığı hiçe sayılıyor.

Salgının ilk aylarında üretimde mecburi iş durdurularının yaşanması ve aksamaların meydana gelmesi, dünyada karantina uygulamalarının hız kazanması nedeniyle yaşanmıştı. İhracat ve yurtdışından ham madde tedariki imkanlarının ortadan kalkması Türkiye’de çarkların önce yavaşlamasına ve ardından belli sektörlerde özellikle Nisan ayında durmasına neden oldu.

Hükümet ve sermaye önümüzdeki günlerde böyle bir konjonktür yeniden oluşana kadar üretime tam gaz devam etmeyi hedefliyor. Hatta, bazı sektörlerde üretimin hiç aksamadan sürmesi sağlanarak rekabet ve pazar avantajı sağlamayı da amaçlıyor. Bu durum, normalleşmeyle birlikte fabrikaların salgın öncesi seviyelerine yaklaşan düzeylerde çalışması anlamına geliyor.

Tam da bu nedenle, salgın geçtiğimiz aylarda kamuoyu nezdinde önemsizleştirilebilir, hayat normale dönmeliydi. Tekellerin ve patronların çıkarı,

balık istifi işçi servislerinin vızır vızır işlemesinin, işçilerin aynı alanda saatlerce birlikte çalışmasının ve vaka çıkan fabrikaların kapatılmasının asla gündeme getirilmemesinden geçiyordu.

SALGININ MERKEZİ FABRİKALAR VE İŞÇİ MAHALLELERİ

Ancak özellikle yaz aylarının sonuna doğru fabrikalarda, salgının ve vakaların gizlenecek durumu kalmadı. Vakalar arka arkaya, kamuoyuna yansımaya başladı. Konunun gündeme gelmesi, ilgili fabrikalarda işçilerin artık mecalinin kalmaması ve isyan etmeleriyle mümkün oldu. İşçilerin sesini duyuranlar ne sendikalar ne de yandaş ve muhalifi ile düzen medyasıydı.

Bu sesin duyulmasını sağlayan Patronların Ensesindeyiz (PE) Ağı gibi dayanışma örgütleri ile emekten yana alternatif medya olanakları oldu. Fabrikalarda virüs kapmış işçilerin kenara ayrılması, kalan işçilerin sağlığı umursanmadan üretimin sürdürülmeye çalışılmasının gayri insani yönü bu sayede deşifre edilebildi.

Ülkenin dört bir yanında farklı kentlerde fabrikalardan Covid-19 vaka haberleri alındı. Her bir haberde, patronların vakaları ve ölümleri ellerinden geldiğince gizlemeye çalıştıkları görülüyordu. Bu fabrika-

lar içerisinde dev bir çalışma kompleksi olan Vestel öne çıktı. 16 bin çalışanın olduğu Vestel tesisleri Manisa’da virüsün ana üssü haline geldi. Vestel işçileri, Covid-19 nedeniyle kaybettikleri arkadaşlarıyla aynı kaderi paylaşmak istemediklerini PE Ağı vasıtasıyla duyurdular.

Patronların işçinin sağlığını umursamadıklarını gösteren bir diğer olay Çanakkale Dardanel fabrikasında yaşandı. Fabrikada vakaların artması üzerine, patron üretime ara vermek yerine, Çanakkale İl Hıfzıssıhha Kurulu kararıyla “kapalı devre çalışma”yı başlattı. İşçilerin mesai sonrası da çalışma alanlarına hapsedildiği sistem, 14 gün boyunca işçilerin bu alanlardan çıkmamasını ve üretimin devamlılığını sağlamış oluyordu.

Bu uygulama büyük bir tepkiye neden oldu. TKP Çanakkale İl Örgütü, bu çalışma sistemine ilişkin suç duyurusunda bulundu. Ayrıca değişik sektörlerde faaliyet gösteren birçok fabrikada vaka sayılarında büyük artış yaşandı. Fabrikalarda virüsün yayılması, emekçi mahallelerinde de salgının kontrolden çıkması anlamına geldi.

HÜKÜMET PATRONLARIN EMRİNDE, İŞÇİYİ KİM TEMSİL EDECEK?

Hükümet, salgının ilk döneminde olduğu gibi normalleşme sürecinde de patronların ve

çeşitli sektörlerin ihtiyaçlarını başa koyan bir politika izledi. Fabrikalarda çalışma yoğunlaşırken, salgında işçilerin haklarının gasp edilmesi anlamına gelen birçok uygulama devam ettiriliyor. Kısa çalışma ödeneği, ücretsiz izin, esnek çalışma uygulamaları...

Başta ücretsiz izin dayatması olmak üzere bu tür uygulamalar, salgın sırasında işçilerin adeta kafese alınması ve fiilen işsiz bırakılması anlamına geliyor. İşçilere, sadaka düzeyindeki bir ücret ile “başımızın çaresine bakın” denildi.

Sermaye yararına bu uygulamaların dışında, patronlara teşvik, vergi indirimleri ve ertelemeleri, krediler ve çeşitli kolaylıklar sağlandı. Ancak, fabrikalarda büyük risklerle çalışmak durumunda kalan işçileri korumaya ve emekçi halkı salgın sırasında desteklemeye yönelik tek bir karar alınmadı. Kısacası emekçiler virüs riskinin dışında hayatlarını idame ettirme sorunuyla karşı karşıya kaldılar. Yalnız bırakıldılar.

Salgın, tüm düzen kurumları karşısında emekçilerin kendi örgütlü güçleri dışında herhangi bir dayanağı olmadığını bir kez daha gözler önüne serdi. İşçiler açısından dayanışmanın ve örgütlenmenin önemi arttı. Mücadeleyi değil uzlaşmayı benimseyen sendikal çizgi ise salgında işçinin değil sermayenin yanında yer aldı.

Sermayeyi karşısına alamayan bu sendikal zemini reddeden Birlik Sendikası yola çıkıyor. Birlik Sendikası’nın da bir bileşeni olduğu PE Ağı, salgının yeni evresinde daha etkili bir dayanışma örmeyi hedefliyor.

İŞÇİNİN HUKUK KÖŞESİ

Ücretsiz izin

► Pandemi sürecinde kanuna giren ücretsiz izin uygulaması ne demektir?

İş Kanunu'na Nisan ayında eklenen ücretsiz izin uygulaması, patronlara tanınan ve işçinin rızasını almaksızın uygulayabilecekleri imkânlardan biridir. Çünkü patron bu yolla işçiyi işten çıkarıp tazminatlarını ödemek veya işçiyi işten çıkarmayıp ücret ve SGK primlerini ödemek gibi yükümlülüklerinden geçici olarak kurtulmaktadır. Bu süreçte işçinin de çalışma yükümlülüğü ortadan kalkar.

► Patron, ücretsiz izne çıkaracağı işçinin yazılı onayını almak zorunda mıdır?

Bu soruya 17 Nisan 2020 öncesi ve sonrası olarak yanıt vereceğiz. Eğer ki işçi 17 Nisan 2020 tarihinden önce ücretsiz izne çıkarıldıysa işçinin yazılı onayının alınması gerekir. İşçi bu tarihten önce ve yazılı onayı olmadan ücretsiz izne çıkarılmışsa, patron tarafından fiilen işten çıkarılmış sayılacağından kıdem ve ihbar tazminatı gibi haklarının ödenmesini talep edebilir. Öte yandan yeni kanun düzenlemesiyle 17 Nisan 2020 tarihinden sonra patrona işçiyi tek taraflı olarak ücretsiz izne çıkarabilme imkânı tanınmıştır. Bu tarihten sonraki uygulamalarda işçinin onayının alınması gerekmemektedir.

► Patron, ücretsiz izin süresini yıllık izinlerden düşebilir mi?

Ücretsiz izin süresi kesinlikle yıllık izinlerden düşülemez. Çünkü yıllık izin, işçinin kanunda da düzenlenmiş olan ücretli izin hakkıdır. İşçi yıllık iznini, ücretsiz izin süresi bittikten sonra ayrıca ve ücretli olarak kullanabilecektir.

► Ücretsiz izne çıkarılan işçi, bu sürede başka bir işyerinde çalışabilir mi?

İşçinin sözleşmesinde aksi yönde bir hüküm bulunmuyorsa, ücretsiz izinde bulunduğu sürelerde başka bir işyerinde çalışması mümkündür. Ancak asıl işyeri, ücretsiz izni bitirerek işçiyi yeniden işe çağırdığında; orada tekrar işe başlaması gerekir. Aksi halde kendisi istifa etmiş sayılacağından tazminatlarından mahrum kalabilir.

► Kendi rızasıyla ücretsiz izne çıkarılan işçi, nakdi ücret desteği alabilir mi?

Kanunda İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanan günlük 39,24 TL tutarındaki nakdi ücret desteğinin, kendi yazılı onayıyla ücretsiz izne çıkarılmış olan işçilere ödenmeyeceği düzenlenmiştir. Bu tutar, patronun onayını almaksızın tek taraflı olarak ücretsiz izne çıkardığı işçiye ödenir.

► Kısa çalışma ödeneği ile ücretsiz izin arasındaki fark nedir? Patron KÇÖ alabilecek durumdaki işçiyi ücretsiz izne çıkarırsa bunun yaptırımı var mıdır?

Tam zamanlı KÇÖ ile tam zamanlı ücretsiz izin arasında; işçinin çalışma yükümlülüğünün bulunmaması ve patronun ücret ve SGK prim ödemesi yapmaması bakımından bir fark yoktur. Fakat kısa çalışma ödeneği miktarı, ücretsiz izinde ödenen nakdi ücret desteği ödemesinden daha fazladır. İşçi son üç yılda 450 gün sigortalı çalışmış olup aynı işveren yanında en az 60 gündür çalışmaktaysa ücretsiz izin yerine KÇÖ'ye başvurulması işçinin lehinedir. Patron bu işçi için KÇÖ'ye başvurmaksızın doğrudan ücretsiz izne çıkarmışsa bu durum işçi için haklı fesih nedeni sayılabilecektir.

► Rızası olmadan ücretsiz izne çıkarılan işçi, sözleşmeyi haklı nedenle feshederek tazminat talebinde bulunabilir mi?

Bu durumdaki işçinin sözleşmesini "ücretsiz izne çıkarılmak sebebiyle" haklı olarak feshetmesi kanunla engellenmiştir. Başka bir sebep almaksızın sadece bu sebebi ileri süren işçi kıdem tazminatı hakkından yoksun kalabilir.

► ÜCRETSİZ İZİN UYGULAMASI İLE NELERE DİKKAT ETMELİYİM? HAKSIZLIKLAR KARŞISINDA NE YAPABİLİRİM?

1. Patron sizi ücretsiz izinde gösterdiği halde çalıştırmaya devam ediyorsa veya çalışmaya zorluyorsa,
2. Çalışma sürelerinizde hiçbir azalma olmadığı halde ücretsiz izinde gösterilerek nakdi ücret desteği alıyorsanız ve patron bakiye ücretinizi elden veya avans adı altında ödüyorsa,
3. Şartlarınız uygun olduğu halde Kısa Çalışma Ödeneği yerine ücretsiz izinli gösterilerek nakdi ücret desteği alıyorsanız,
4. Diğer işçi arkadaşlarınızın çalışmaya devam etmekten patron ayrımcılık yapacak şekilde sadece sizi ücretsiz izne çıkarmış ise,
5. Ücretsiz izne çıkarıldığınız halde yerinize başka bir işçi arkadaşınız işe alınmış ise,

BU DURUMLARDA BİLİN Kİ PATRON HEM İLGİLİ KURUMLARA YALAN SÖYLEMEKTE HEM DE SİZİN TAZMİNAT, ÜCRET VE EMEKLİLİK GİBİ HAKLARINIZI GASP ETMEKTEDİR!

HUKUKA AYKIRI İŞLEM YAPARAK SİZİ VE KAMUYU ZARARA UĞRATAN PATRONU SGK'YA VE İŞKUR'A ŞİKÂYET EDEBİLİR, ÜCRET ALACAKLARINIZ VE SGK PRİMLERİNİZİN ÖDENMESİNİ SAĞLAMAK İÇİN HUKUKİ YOLLARA BAŞVURABİLİR VE PATRONLARIN ENSESİNDEYİZ AĞI'NA ULAŞABİLİRSİNİZ!

HABER YOLLA

iletisim@patronlarinensesindeyiz.org

YARDIM İSTE

+90 (541) 940 05 14

BİLGİ VER

www.patronlarinensesindeyiz.org

ÖRGÜTLEN...

PATRONLARINENSESİNDEYİZ

BOYUN
EGME

BUDÜZENİ DEĞİŞTİRECEĞİZ
TKP 100 YASAĞINDA

ZENO

SARAY RESTAURANT